

FRAMTIDSDIALOGER MED UNGA

MED FRAMTIDSDIALOGER KAN VI BYGGA NÄTVERK
OCH BEMÖTA UNGDOMAR

1

LITTERATUR

- Tom Arnkil, Esa Eriksson, Robert Arnkil
Dialogisk utveckling av kommunernas service
Från sektorisering och projektkaos till flexibla nätverk (Stakes
rapport 260/2001)
- Jaakko Seikkula, Tom Arnkil
Sociala nätverk i dialog (2005)
- Eriksson, E. & Arnkil, T.E.(2006):Ta upp oron : En handbok i tidiga
dialoger. Stakes
- Seikkula, J. & Arnkil, T.E. (2007): Nettverksdialoger. Universitetsforlag
- *Seikkula, J. & Arnkil, T.E. (2013): Åpen dialog i relasjonell praksis –
respekt for annerledeshet i øyeblikket (Gyldendal; 2013)*
- Koskimies, M. Pyhäjoki, J., Arnkil, T. (2012): Hyvien käytäntöjen
dialogit – opas dialogisen kehittämisen ja kulttuurisen muutoksen
tueksi

MERA....

- "Framtidsdialogen" – film om samverkansprojekt i klass 6 (C4)

Björn Holst, Maria Bark, & Erik Hjort, Norrköping

Hur kan metoder ur den dialogiska nätverkspraktiken användas inom skolan? En workshop om ett arbete med att förändra förväntningarna på sitt eget liv. Ett samverkansprojekt på Ljuraskolan mellan barn, föräldrar, skola och socialtjänst blev en film om att regissera framtiden. Projektet är ett exempel på hur man med lagom skillnad i ett system kan skapa ett möte där en dialog kan uppstå.

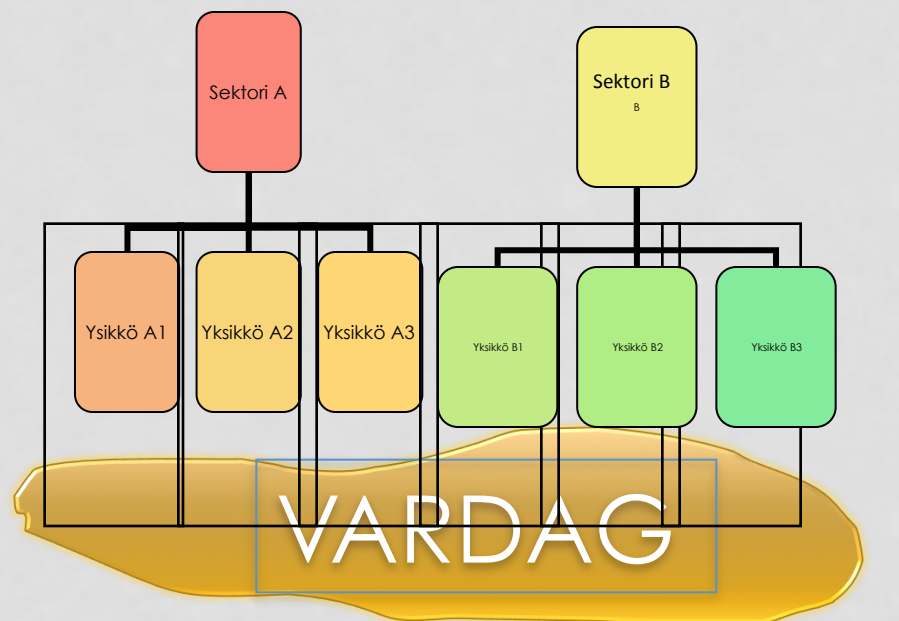
- **"En mångfald av röster - att utveckla dialoger och reflektioner i nätverksarbete."**
<http://www.malmo.se/natverkskonferens2013>
- Esa Eriksson Tom Erik Arnkil Marie Rautava
Framtidsdialoger. Handbok för samtalsledare som arbetar med nätverk (finns som nätversion på svenska)

VARFÖR ÄR DIALOGER AKTUELLA :

Det är nödvändigt att korsa gränser

- ✓ mellan sektorer, enheter och professioner
- ✓ gentemot klienter och deras privata nätverk
- ✓ På tvärs genom ledningssystemets hierarkiska nivåer
- ✓ mellan allmänna, privata och tredje sektorns parter
- ✓ mellan generationer

Byråkrati är uppdelad i sektorer, vardagsliv är det inte

**Ju mera vi har dragit gränser
desto mera vi har gränser att
överskrida**

Tom Arnkil, THL

SUBJEKTIVA OROS- ZONER (ARNKIL & ERIKSSON)

Be- kymmers- fritt tillstånd	Liten oro	Grå zonen	Stor oro
Inte be- kym- rad alls	Lite bekymrad eller förvånad. God tilltro till de egna möjligheterna. -> Har övervägt behovet av att sätta in mera resurser	Växande/påtagliga bekymmer. Tilltron till de egna möjligheterna försvagas/ de egna resurserna börjar ta slut. -> Känner att det finns behov av tilläggsresurser och ökad kontroll.	Mycket stora bekymmer: barnet/den unga i fara. Omöjligt att själv finna utvägar. -> En förändring i situation måste fås till stånd genast

HAR DU NÅGONSIN VARIT I ORONS GRÅA ZON?

(TOM ARNKIL/THL)

Om du

- ✓ vet eller anar, att det också finns andra proffs i någon kontakt med klienten/familjen du sysslar med
- ✓ anteciperar (förutser) att sakerna inte går åt rätt riktning/håll
- ✓ skulle välkomna mera resurser
- ✓ känner att du inte egentligen vet vad som pågår
- ✓ erfar att andras handlingar påverkar dina möjligheter
- ✓ skulle välkomna mera kontroll över helheten

då är du i orons gråa zon

VIKTIGT ATT KOMMA IHÅG:

- "Zon-instrumenten" är avsedd som ett "sensibelt redskap" för personer som arbetar med barn, ungdom och familjer.
- Budskapet är: *Om du är bekymrad, gör någonting åt dina bekymmer! Låt inte oron torna upp sig!*
- Zon-instrumenten är *absolut inte* avsedda för kategorisering eller registrering av barn/ungdom eller familjer.
- **Det är arbetaren själv och hans/hennes relationer som "finns" i zonerna - *inte* barn/unga/familjemedlemmar.**

GRANSKNINGSPERSPEKTIV UTGÅENDE FRÅN FÖLJANDE FRÅGOR:

- I hurudana situationer är jag inte orolig?
- I hurudana situationer är jag mycket orolig?
- Vad är krissituationer i mitt arbete?

KOM IHÅG ATT...

**DU BER OM HJÄLP AV VÅRDNADSHAVAREN FÖR ATT
DITT BEKYMMER SKALL BLI MINDRE**

**FÖR ATT NÅGONTING SKALL BLI ANNORLUNDA FÖR
BARNET, ÄR DET VIKTIGAST ATT MAN KOMMER VIDARE
PÅ ETT BRA SÄTT.**

I EN ARBETSKULTUR SOM FRÄMJAR TIDIGT ÖPPET SAMARBETE ÄR DET VIKTIGT ATT (TOM ARNKIL)

allt fler kontakter är fria från bekymmer	de små bekymren avtar	klientfall som sköts av flera blir klarare	det finns stöd att få och trygghet att finna i kriser
✓ praxis som olika aktörer kommit överens om i dialog Framtids-dialoger→Områdes-rådslag	✓ oron förs fram som ett första steg i dialogen ✓ planeringsdialoger kring teman som ger liten oro förs inom enheter, på områden etc ✓ Ta upp oron i dialog Framtidsdialoger→ Temarådslag	✓ oron tas upp ✓ samarbetsdialo-ger anordnas med familjer, anhöriga och vårdinstanser Ta upp oron i dialog Framtidsdialoger→Nätverksdialoger med familjer	✓ många olika metoder för arbete i krissituationer finns tillgänglig Ta upp oron i dialog; Familjerådslag Öppen dialog är grundtanke och praxis i vården

I alla zoner :

- förs öppen dialog i **alla** relationer
- förs dialoger om **god etisk praxis** inom olika arbetsenheter, mellan dem, med familjer/ klienter/invånare
- hålls **"puimala"** = "utrymme för ömsesidigt lärande" eller "tankesmedja"

Tom Arnkil/THL)

VAD KÄNNETECKNAR EN BRA DIALOG?

- I dialogen utvecklar man vidare det vad andra tänker
- Man argumenterar inte emot och ifrågasätter inte
- Lyssnar i stället för att kommentera
- Lyssna, inte bara höra
- Målet för dialogen är att finna kunskap och insikt som deltagarna redan har även om de inte vet om det
- Gemensamt språkområde
- Tala i jag-form, utgående från sin egen synvinkel

RESULTAT AV ETT DIALOGISKT ARBETSSÄTT

- **man strävar inte efter en gemensam problembeskrivning, deltagarna är mera intresserade av hur situationen ter sig ur varje deltagares synvinkel**
- **Att lyssna blir viktigare än att ge råd.**
- **Sättet att tänka, förhålla sig och mötas blir viktigare än metoderna.**
- **Att överskrida gränser i de professionella systemen blir viktigare än att dra gränser.**

FASER I FRAMTIDSDIALOGEN

- 1. FÖRHANDLING Mötet beställs och förbereds
- 2. DIALOG Mötet inleds och en dialog förs
- 3. SAMTAL Mötet sammanfattas och avslutas
- 4. FÖRHANDLING Åtgärder efter mötet

FRAMTIDSDIALOGENS GRUNDLÄGGANDE PRINCIPER

- Förflyttning framåt i tiden då saker och ting har ordnat upp sig (vanligtvis 1 år)
man minns ” den goda framtiden”
- 2 utomstående samtalsledare leder mötet, den ena frågar, den andra skriver
- Alla får samma grundfrågor.
- Man skiljer mellan talande och lyssnande
- Alla talar ur sin egen synvinkel

FRÅGOR TILL KLIENTEN OCH FAMILJEMEDLEMMARNA

- 1. Det har gått ett år och allt står rätt bra till. Hur ser det ut ur din synvinkel?
- 2. Vad har du gjort för att få till stånd denna positiva utveckling? Var och av vem har du fått stöd? Vilket slags stöd har du fått?
- 3. Vad bekymrade du dig för "då, för ett år sedan" och vad fick dina bekymmer att minska?

FRÅGOR TILL DE PROFESSIONELLA OCH TILL FAMILJEN NÄRSTÅENDE:

- 1.Som ni hört står allt rätt bra till i familjen. Vad har du gjort för att stödja den positiva utvecklingen? Av vem har du fått stöd och vilket slags stöd har du fått?
- 2.Vad bekymrade du dig för "då, för ett år sedan" och vad har fått dina bekymmer att minska?

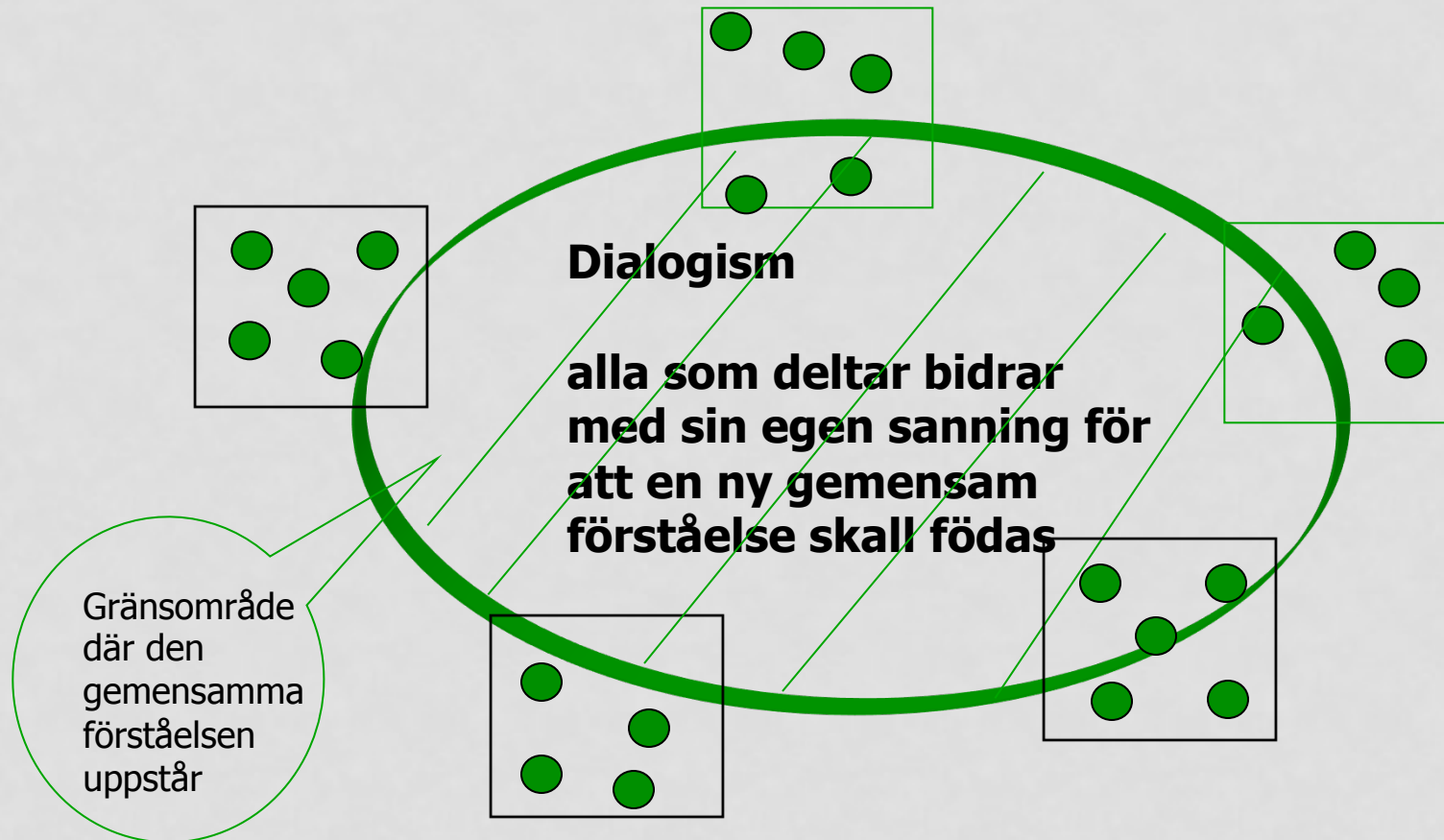
FRUSTRERANDE MÖTEN

- Möten där man inte så noga tänkt igenom hur de skall genomföras, mötet har inte ett klart formulerat tema
- Man talar förbi varandra, överrösta varandra
- Man utgår ofta från en definition av ett gemensamt problem, men varje aktör har ett eget problem utgående ifrån sin profession.

Det är först då man berättar vad man tänker för någon annan som lyssnar intresserat som man till fullo förstår innebörden av vad man själv tänkt.

Det är en konst att prata så att den andra vill lyssna och att lyssna så att den andra vill prata.

ATT TÄNKA TILLSAMMANS

"FILMEN OM DEN RÖDA SOFFAN" ATT REGISSERA FRAMTIDEN

Om att förändra förväntningarna på sitt eget liv

Ett samverkansprojekt i klass 6 på Ljuraskolan mellan barn, föräldrar, skola och socialtjänst

En workshop om ett arbete med att förändra förväntningarna på sitt eget liv.

Våren 2011

BUSS samverkansteam, Norrköping 2012 Maria Bark, Erik Hjort, Björn

Hur kan metoder ur den dialogiska nätverkspraktiken användas inom skolan?

En workshop om ett arbete med att förändra förväntningarna på sitt eget liv.

Ett samverkansprojekt på Ljuraskolan mellan barn, föräldrar, skola och socialtjänst blev en film om att regissera framtiden.

Projektet är ett exempel på hur man med lagom skillnad i ett system kan skapa ett möte där en dialog kan uppstå.

PROJEKTET DELSAM – DELAKTIG I SAMHÄLLET (SEPT. 2012-APRIL 2013)

- Regeringsprogrammets ungdomsgaranti (1.1.2013->)

Alla unga under 25 år och utexaminerade under 30 ska erbjudas en arbets-, praktik-, studie-, ungdomsverkstads-, eller rehabiliteringsplats senast inom tre månader från det att arbetslösheten börjat.

- Bikva- modellen i Raseborg :
- Redskap för utvecklingsarbetet
- Granska en ny verksamhetsform med ett ”bottom up”-perspektiv

BIKVA I RASEBORG: OM UTVÄRDERINGSPROCESSEN

Intervjuare: Eivor Österlund-Holmqvist och Eivor Söderström

Fas 1: Intervju med ungdomar

13.11.2012 Finskspråkig grupp 29.11. 2012. Svenskspråkig grupp: 11 deltagare

Öppna frågor: Vad är bra med verksamheten, vad kunde utvecklas och varför?

Fas 2: Intervju med personal nära de unga. 14.12.2012 med 5 deltagare: två handledare från Koi, två handledare från Malte, socialarbetare

Fråga: Vad väcker ungdomarnas åsikter för tankar med tanke på verksamheten/de egna verksamhetssätten

Fas 3: 3.1.2013: intervju med fyra ledande tjänstemän

Fråga: Reflektering av svaren mot **målsättningarna** med ungdomsverkstäderna, **utvecklingen av verksamheten**

Fas 4:

12.3: Rapportering till ungdomar och personal på Malte och Koi.

april 2013: rapportering till politiker och ledare

TEMAN

- Ett ställe att komma till
- Tiden på Toli:
 - Stämning och samarbete inom huset
 - Individuella behov och lösningar
 - Dagsprogram
 - Nästa steg
 - Förbättringsförslag
- Vägar vidare

